

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

**Факультет фізичної культури, спорту та реабілітації
Кафедра теорії та методики фізичної культури**

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО
РЕАЛІЗАЦІЇ ВАРІАТИВНИХ МОДУЛІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

**Кваліфікаційна робота
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)**

Виконав:

Студент 2 курсу, 605 групи.

Спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

(шифр і назва спеціальності)

Антонійчук Мар'ян Ярославович

(прізвище та ініціали)

Керівник: канд. пед. наук, доцент Юрій КУРНИШЕВ

До захисту допущено

на засіданні кафедри

протокол № _____ від « _____ » листопада 2024 р.

Зав. кафедрою _____ доцент Іван ВАСКАН

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	5
1.1 Проблема професійної підготовки фахівців з фізичної культури у вітчизняному науковому просторі.....	5
1.2 Нормативно-правові основи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури	10
1.3 Сутність і структура готовності майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів.....	13
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	19
2.1 Методи дослідження.....	19
2.2 Організація дослідження	19
РОЗДІЛ 3 ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ВАРІАТИВНИХ МОДУЛІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	22
3.1 Діагностичний інструментарій експериментально-дослідної роботи	22
3.2 Аналіз констатувального етапу педагогічного експерименту	28
3.3 Формувальний етап педагогічного експерименту та аналіз його результатів	35
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52
ДОДАТКИ.....	57

ВСТУП

Актуальність дослідження. На сучасному етапі педагогічної освіти вищого рівня пріоритетом є професійна підготовка висококваліфікованих фахівців, які постійно вдосконалюються. Зараз у школах є оновлена система фізичної культури, яка дозволяє учням вибирати з широкого спектру спортивних програм, рухових заходів і хореографії. Сучасні вчителі фізичної культури повинні бути надзвичайно кваліфікованими. Як показав аналіз наукових джерел і реального досвіду освітніх закладів, майбутні вчителі фізичного виховання та хореографії повинні бути підготовлені відповідно до змін навчального процесу. Виявилося, що майбутні вчителі фізичної культури недостатньо підготовлені до використання варіативних модулів у порівнянні з сучасними вимогами щодо підвищення якості освіти. Це очевидно, що музично-танцювальні заходи та створення науково-методичної бази необхідні для підготовки фахівців..

Об'єкт дослідження – професійна підготовка майбутніх викладачів фізичної культури у закладах вищої освіти.

Предмет дослідження – модель підготовки майбутніх викладачів фізичної культури до впровадження варіативних модулів у професійній діяльності.

Мета дослідження – наукове обґрунтування, розробка та експериментальна перевірка моделі підготовки майбутніх викладачів фізичної культури для впровадження варіативних модулів.

Завдання дослідження:

1. Перевірити рівень розробленості професійної підготовки майбутніх викладачів фізичного виховання.
2. Визначити стандарти, показники та рівні сформованості, визначити основні елементи та структуру готовності майбутніх викладачів фізичного виховання до впровадження варіативних модулів.
3. Розробити обґрунтовану модель підготовки майбутніх викладачів

фізичного виховання для впровадження варіативних модулів, які враховують педагогічні умови, розроблена та обґрунтована.

Методи дослідження:

Теоретичний: аналіз наукових джерел, порівняння підходів і методик, формулювання гіпотез та теоретичних моделей.

Практичний: тестування, експертне оцінювання та педагогічне спостереження.

Експериментальний: педагогічний експеримент (констатуючий та формуючий етапи).

Статистичний: аналіз та порівняння результатів кількісного і якісного аналізу зібраних даних.

Практичне значення отриманих результатів. Створені науково-методичні матеріали з підготовки майбутніх викладачів фізичного виховання можуть ефективно застосовуватись у вищих навчальних закладах.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи магістра. Роботу викладено на 58 сторінках, вона містить 19 таблиць, 9 рисунків. Дипломна робота складається з переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, висновків, списку 51 використаних літературних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

1.1 Проблема професійної підготовки фахівців з фізичної культури у вітчизняному науковому просторі

У зв'язку з переходом освіти на європейські стандарти виникають кардинальні зміни в розвитку українського суспільства збільшується значення роботи вчителя фізичної культури як компетентного, креативного та активного фахівця. Такий вчитель повинен досконало володіти новітніми технологіями та методиками навчання, а також бути здатним проводити освітню діяльність з урахуванням сучасних вимог і стандартів. [11; 26]. До основних нормативно-правових документів державного рівня, які мають вплив у формуванні професійної підготовки майбутніх фахівців відносяться: ЗУ «Про освіту», ЗУ «про вищу освіту», Національні стратегії розвитку освіти в Україні, Стратегії розвитку вищої освіти в Україні, тощо.

Визначено шляхи модернізації у сфері фізичного виховання та спорту для професійної підготовки майбутніх фахівців, особлива увага приділяється основним концептуальним положенням які застосовуються для вдосконалення та розвитку при підготовці майбутніх вчителів фізичного виховання в закладах вищої освіти та базуються на таких законодавчих засадах: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фізичне виховання і спорт», Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття), Державна програма «Учитель», Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації», Національна доктрина розвитку освіти.

Завдяки впровадженні Концепції Нової української школи підтверджується у доцільності підготовки майбутніх вчителів фізичного виховання до впровадження варіативних модулів у своїй діяльності. Дана Концепція передбачає оновлення навчальних програм з фізичної культури,

що акцентують увагу індивідуалізації та гнучкості в навчанні, дозволяючи адаптувати освітні програми, методи та засоби навчання до потреб і можливостей учнів.

У цьому розділі ми дослідимо наукові роботи, присвячені питанням підготовки фахівців у сфері фізичного виховання, фізичної реабілітації та спорту. Аналізуючи наукові джерела та узагальнюючи вітчизняні дисертації можна виокремити п'ять основних категорій досліджень: генезис освітньої підготовки фахівців з фізичного виховання в окремих країнах; проблематика у професійній підготовці фахівців фізичного виховання, відновлення та спорту; проблеми у професійній підготовці для майбутніх педагогів фізичного виховання; питання професійної підготовки майбутніх педагогів фізичного виховання до різних видів професійної діяльності; проблеми у професійній підготовці майбутніх педагогів фізичного виховання до оздоровчих процесів в закладах загальної середньої освіти.

Проблематика у підготовці майбутніх викладачів фізичного виховання до професійної діяльності є доволі тривалою. Освітні реформи, які відбулись у другій половині XIX століття стали основним поштовхом для формування і розвитку педагогічного навчання для майбутніх вчителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах України. Після визнання фізичного виховання ключовим елементом у формуванні здорової та розвиненої особистості було визначено необхідність інтеграції фізичного виховання в навчально-виховний процес шкіл, та потребою у висококваліфікованих спеціалістах у цій галузі. [21].

У наукових джерелах про історичні аспекти у підготовці вчителів фізичного виховання у окремих країнах потрібно приділити увагу монографії «Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту». Л. Сущенко надала пропозицію щодо власного поділу етапів розвитку фахової підготовки для майбутніх вчителів з фізичного культури і спорту в Україні у XX столітті.

Науковці визначають шість ключових етапів розвитку. [11].:

- I період (з 1900 по 1920 рр.) – відбулась поява окремих інститутів, які здійснювали професійну підготовку фахівців фізичного виховання і спорту та було створено Педагогічні курси Фребеля які відбувались у Харкові, Києві та Одесі.
- II період (з 1920 по 1929 рр.) – відбулось формування української системи фізичного виховання.
- III період (з 1929 по 1940 рр.) – відбулось відкриття Вищої школи тренерів та створення Державного інституту фізичної культури України.
- IV період (з 1940 по 1959 рр.) – у педагогічних інститутах створюються факультети фізичного виховання.
- V період (з 1959 по 1991 рр.) – створення Дніпропетровського та Харківського державного інституту фізичного виховання.
- VI період (з 1991 р.) відбувається пошук шляхів реформування фізичного виховання, адаптація його до ринкових відносин [47].

Отже, шляхом наукового аналізу проблем у професійній підготовці майбутніх вчителів фізичної культури можна припустити, що з метою кращого розуміння сучасної ситуація з питанням підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до виконання варіативних модулів, у професійній сфері, особливу увагу необхідно зосередити на вивченні різноманітних напрямків майбутньої діяльності. Дослідження питань професійної підготовки вчителя фізичної культури та майбутньої підготовки вчителя фізичної культури до професійної діяльності учнів закладів загальної середньої освіти.

Л. Арефьєвою (2010) [5], О. Атамасем (2015) [8] та іншими науковцями були досліджені елементи професійної підготовки для майбутніх учителів фізичної культури відповідно до різних напрямків діяльності.

О. Атамась досліджувала та обґрунтовувала педагогічні умови готовності до впровадження технологій оздоровчого фітнесу майбутніми учителями фізичної культури і експериментально їх перевірила. До умов, визначених авторкою, належать: інтенсифікація змісту підготовки через введення

дисциплін альтернативного блоку «Особливості технологій оздоровчого фітнесу» для здобувачів ОКР «бакалавр» та «Фітнес-технології у професійній діяльності» для здобувачів ОКР «магістр»; формування професійного інтересу до впровадження технологій оздоровчого фітнесу; забезпечення практичного досвіду у впровадженні технологій оздоровчого фітнесу при проходженні практики. [8].

А. Петров у своєму дисертаційному дослідженні «Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до застосування здоров'язберезувальних технологій у професійній діяльності» довів актуальність підготовки до застосування здоров'язберезувальних технологій у своїй професійній діяльності майбутніми учителями фізичної культури [25].

Проблема у підготовці майбутніх вчителів фізичного виховання яка стосується позакласної виховної роботи у старшій школі є надзвичайно актуальною. Л. Ареф'єва обґрунтовує доцільність своєї теми наступними факторами: «по-перше, в сучасний період зміст підготовки майбутніх учителів фізичної культури спрямовано на усвідомлення ними: змін, що відбуваються в соціумі; таких функцій виховання, як: збереження, відтворення й розвиток культури, забезпечення наступності й зміни поколінь, створення умов для творчого розвитку учнів; особливостей виховної роботи зі старшокласниками з використанням засобів фізичної культури; необхідності докорінної перебудови організації фізичного виховання учнів старшої школи в позаурочний час; пріоритету здоров'язберезувальних технологій у організації навчально-виховної діяльності у старшій школі». Дослідниця сформувала методику педагогічного оцінювання що включало комп'ютерне тестування, яке давало змогу визначити готовність майбутніх учителів до професійної діяльності, а також вдосконалила зміст при підготовці майбутніх вчителів фізичної культури до позакласної виховної роботи у старшій школі [5].

О. Котова також зауважила те, що: «результатом підготовки майбутніх

учителів фізичного виховання до профільного навчання є підготовленість студентів до реалізації програми з фізичної культури для учнів 10–11 класів спортивного профілю, що забезпечується засвоєнням майбутніми вчителями фізичного виховання теоретико-методичних знань, сформованими руховими навичками, опануванням проектувальними та профорієнтаційними вміннями» [22].

Підготовку до організації спортивних занять учнівської молоді в аквацентрах майбутніми вчителями із фізичного виховання Т. Серман розглядав як: «процес оволодіння студентами сукупністю професійно орієнтованих знань, вмінь і навичок, якостей трудового досвіду і норм поведінки, що забезпечують успішне професійне проведення різноманітної фізкультурно-оздоровчої роботи, спрямованої на задоволення інтересів і запитів учнів щодо зміцнення їх здоров'я та фізичного самовдосконалення» [14].

С. Красевич описує: «підготовку майбутнього вчителя до фізкультурно-спортивної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах» та охарактеризовує її як: «спеціально спрямований процес вибіркового використання засобів фізичної культури і спорту для формування в майбутніх фахівців системи професійних знань; оволодіння необхідним комплексом педагогічних умінь, орієнтованих на фізкультурно-спортивну роботу та спрямованих на відновлення психофізіологічної працездатності і розваги учнів, удосконалення їх особистості у процесі самодіяльних ініціатив», а «готовність майбутнього вчителя фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах» як «динамічно розвивальну особистісну якість людини, що відображає необхідний рівень знань в галузі фізкультурно-спортивної діяльності, достатній рівень сформованості умінь, стійку мотивацію до проведення цієї діяльності» [5, с. 107].

Ю. Мусхаріна схарактеризувала підготовчий процес «майбутнього вчителя фізичної культури до оздоровлення дітей підліткового віку» в якості:

«цілеспрямованої взаємодії всіх суб'єктів навчально-виховного процесу ЗВО, спрямовану на формування готовності майбутнього фахівця до виконання функцій з оздоровлення підлітків шляхом організації оздоровчої діяльності з використанням традиційних і нетрадиційних форм і методів оздоровлення» [13].

Досліджуючи проблеми у підготовці майбутніх фахівців з фізичного виховання до занять оздоровчою гімнастикою і фітнесом з старшокласниками, та розглядає це як частину спеціалізованого педагогічного навчання. У своїй науковій роботі педагогічні умови вона обґрунтовує, як необхідні для ефективного формування компонентів таких як, знання, уміння та навички для проведення таких занять. Ці умови включають усвідомлення важливості занять оздоровчою гімнастикою та фітнесом; розробку моделі для досконалої підготовки майбутніх учителів фізичної культури до діяльності та реалізації вищезазначеної програми. [16].

Аналізуючи наукові джерела з цієї теми, можна виділити головні напрями наукових досліджень за проблемним критерієм, зокрема: дослідження походження підготовки вчителів фізичного виховання в окремих країнах; вивчення питань професійної освіти спеціалістів у галузі фізичного виховання, фізичної реабілітації та спорту; аналіз проблем професійної підготовки майбутніх педагогів фізичної культури; дослідження аспектів професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до різних видів діяльності; вивчення проблематики підготовки майбутніх педагогів фізичного виховання до оздоровчої діяльності в закладах загальної середньої освіти.

1.2 Нормативно-правові основи підготовки майбутніх учителів фізичної культури

Для підготовки кваліфікованих спеціалістів фізичного виховання та хореографії здійснюється відповідно до законів України та нормативних

документів, а саме: «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про фізичне виховання і спорт» (1993) . Законом України «Про освіту» (2017 р.) та визначено, що для національного виховання є «всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування ціннісних орієнтацій» і набуття компетентностей, які сприяють самореалізації, формуванню відповідальних громадян, здатних до свідомого вибору та спрямування своїх зусиль на благо суспільства, збагаченню інтелектуального, економічного, творчого та культурного потенціалу українського народу, підвищенню освітнього рівня громадян для забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору, є надзвичайно актуальним завданням.

Суттєві зміни в розвитку українського суспільства та перехід освіти на європейські стандарти підкреслюють значення педагогічної діяльності вчителя фізичної культури. Учитель повинен бути компетентним, творчим і активним професіоналом, володіти новітніми технологіями та методиками навчання на високому рівні, і здатний виконувати освітні завдання відповідно до зазначених вимог і стандартів. Забезпечення гармонійного поєднання освітньої, наукової та інноваційної діяльності у навчальному процесі є одним із основних завдань які зазначені в ЗУ «Про вищу освіту» . Варто зазначити, що пунктом 16 розділу IX Закону України «Про освіту» (2017) вказано, що у тексті Закону слова «вищий навчальний заклад» замінено на «заклад вищої освіти»

Згідно з Законом України «Про фізичну культуру і спорт», метою фізичної культури в освітній сфері є забезпечення розвитку фізичного здоров'я учнівської та студентської молоді, комплексного підходу до формування їхніх психічних і фізичних можливостей, підвищення фізичної та психологічної підготовки до активного життя і професійної діяльності на основі індивідуального підходу, пріоритету оздоровчої спрямованості, широкого використання різних засобів і форм фізичного виховання та

масових заходів, а також безперервність цього процесу протягом усього життя. Це завдання виконується через обов'язкові заняття з фізичної культури у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладах згідно з затвердженими навчальними програмами [1].

Проблеми фізичного здоров'я дітей та молоді сьогодні є важливою темою для педагогів. Відповідно до рекомендацій парламентських слухань "Молодь за здоровий спосіб життя" було вказано, що питання зміцнення здоров'я школярів є складним і навіть становить загрозу національній безпеці України [17].

Відповідно до Національної стратегії оздоровчої рухової активності на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», проведено аналіз сучасного стану національної системи оздоровчої рухової активності. Встановлено, що на початку XXI століття лише 3% населення у віці від 16 до 74 років досягли рівня фізичної активності, достатнього для оздоровлення (принаймні 4-5 занять на тиждень по 30 хвилин кожне), 6% мали середній рівень (2-3 заняття на тиждень), а 33% мали низький рівень (1-2 заняття на тиждень). Гіпокінезія стала характерною для більшості дорослого населення. У дітей зростає популярність малорухливого дозвілля. [21].

Поганий стан здоров'я учнів, низька фізична активність і трагічні випадки, що трапляються під час занять фізичною культурою та спортом, стали головним поштовхом до реформування галузі фізичного виховання. Одним із основних етапів цього процесу була розробка з подальшим впровадженням нової концептуальної програми з фізичного виховання для (ЗЗСО) [15].

Аналіз оновленої навчальної програми «Фізичне виховання» для закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) [16] показує, що сучасний учитель фізичної культури повинен мати розвинені навички використання музично-рухової активності та хореографії, показувати хореографічні елементи та різні види рухової активності під музичний супровід на професійному рівні. Це

особливо важливо для реалізації відповідних варіативних модулів, таких як «Аеробіка», «Степ-аеробіка», «Аквааеробіка», «Черлідінг» та «Хореографія». Проте, аналізуючи навчальні плани інститутів і факультетів фізичного виховання, можна дійти висновку, що у підготовці майбутніх учителів фізичної культури відсутні спеціальні дисципліни, які б забезпечували їхню готовність для реалізації варіативних модулів із музичним супроводом у ЗЗСО [23].

Аналіз сайтів українських вищих навчальних закладів показав, що у 2017-2018 навчальному році лише Львівський державний університет фізичної культури здійснював підготовку за спеціальністю 024 «Мистецтвознавство» з кваліфікацією «викладач хореографії, спортивний хореограф». Відповідно до наказу МОН України, заклади, які готують бакалаврів за спеціальністю 014 «Середня освіта» (Фізична культура), мають право здійснювати освітню діяльність за програмами, що включають здобуття другої спеціальності з хореографії та присвоєння кваліфікації вчителя фізичної культури та хореографії. [28].

Цей порядок викликав чимало дискусій, і вже 12.10.2017 року Міністерство освіти і науки України видає наказ № 1368 від р.– «Про внесення змін до наказу МОН України від 12.05.2016 р. № 506», який набрав чинності у січні 2018 [13]. Тепер замість слова «предметна спеціалізація» вживається термін «предметна спеціальність». У підпункті 4 нової редакції зазначено: «особам, які здобули вищу освіту бакалавра, магістра (за освітньо-професійною програмою), присвоюється кваліфікація, яка складається з відомостей про отриманий ступінь вищої освіти, спеціальність (предметну спеціальність) та професійну кваліфікацію за спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або спеціалізацією (спеціалізаціями)» [17].

1.3 Сутність та структура готовності майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів

На основі аналізу попередніх наукових досліджень, які об'єднують

розробки з розвитку готовності до професійної діяльності майбутніх вчителів фізичної культури, вважаємо за необхідне приділити увагу змісту дефініцій «професійна підготовка», «готовність», «професійна діяльність» тощо [35].

Аналіз різних довідкових джерел дозволяє зробити висновок про те, що поняття «підготовка» має різні тлумачення. А. Воронін у «Словнику термінів з загальної та соціальної педагогіки» визначає «підготовку» як процес формування та вдосконалення установок, знань і навичок, необхідних для ефективного виконання спеціалізованих завдань []. І. Білодід в «Словнику української мови» трактує «підготовку» як сукупність знань, навичок і досвіду, здобутих у навчанні та практичній діяльності [38]. Згідно «Енциклопедії професійної освіти» професійну підготовку визначає як комплекс спеціальних знань, навичок і вмінь, норм поведінки та трудового досвіду, які дозволяють забезпечувати успіх в професійній діяльності, а також процес передачі відповідних знань учням [29].

Н. Басова визначає професійну підготовку як систему заходів, які включають організаційні та педагогічні дії для формування професійної орієнтації знань, навичок і готовності. [15]. А. О. Лугова, поєднуючи елементи психології та педагогіки у поняттях «підготовка» та «готовність до професійної діяльності», зазначає, розвиток професійної підготовки полягає у створенні готовності до виконання професійних обов'язків. Система трудових установок, орієнтованість на виконання завдань та загальна готовність до роботи є психологічними результатами професійної підготовки. [44].

О. Абдулліна зазначає, формування вчителя з основами педагогічної теорії та загально-педагогічними вміннями є головною метою загально-педагогічної підготовки. Загально-педагогічна навчання забезпечує наукове опанування педагогічною діяльністю та створює теоретичний фундамент для подальшої самоосвіти і професійного розвитку вчителя [1]. Виходячи з вищенаведеного, професійна підготовка – це процедура, яка здійснюється у закладах вищої освіти (ЗВО) за затвердженими програмами та планами і

відбувається в певному часовому та просторовому контексті. Вона допомагає забезпечити людей знаннями і вміннями, необхідними для успішної роботи у вибраній сфері, що забезпечує їх компетентність. В системі загальнообов'язкової освіти зосереджується увага на дисциплінах і приділяється мало часу міжпредметній роботі [29]. Зазначимо, що поняття «професійна підготовленість» розглядається як найкращий результат професійної підготовки та виховання особистості [18].

Узагальнюючи результати дослідників, які вивчали наявність необхідних знань, умінь та компетентностей для ефективного виконання професійних обов'язків (професійної готовності) різних педагогів, а також вчителів фізичної культури, можна зробити висновок, що готовність до впровадження опційних модулів майбутніми вчителями фізичного виховання та хореографії (ВФХВТ) у процесі професійної діяльності включає три базові компоненти: мотиваційний, когнітивний та результативний (рис. 1.1).

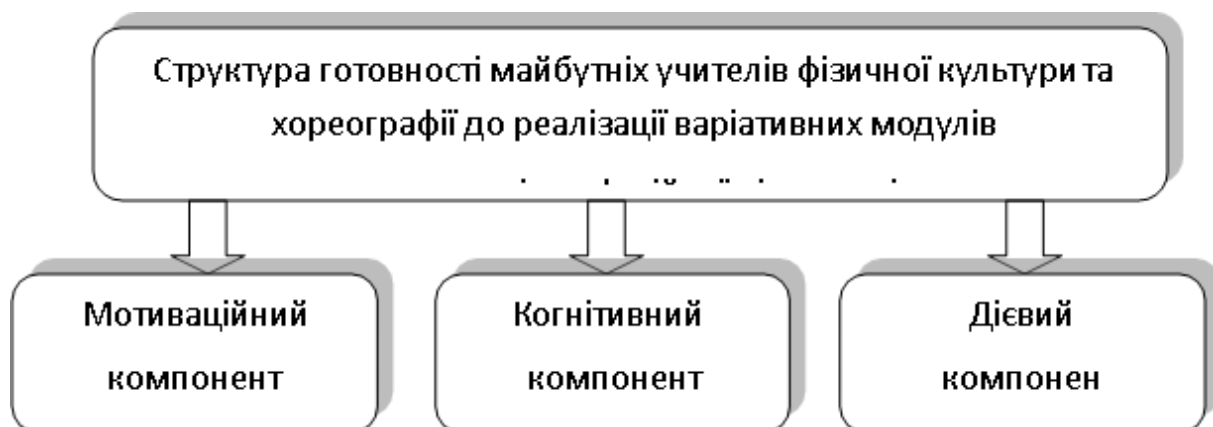

Рис. 1.1. Структура готовності майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності.

Мотиваційний компонент – це свідоме відношення педагога фізичного виховання до реалізації варіативних модулів в ході своєї фахової діяльності. Цей компонент вважається центральним для формування основних професійних якостей вчителя фізичного виховання та хореографії. Він визначає характер залученості педагога в навчальних процесах та ефективність навчання і виховання учнів.

Мотивацію в «Українському педагогічному словнику» С. Гончаренко

визначає як сукупність мотивів або стимулів, що підштовхують людину до певних дій чи поведінки. До мотивів можна віднести ідеї та уявлення, емоції та відчуття, які відображають фізичні чи духовні потреби людини [36]. Трактуювання терміну «мотивація» різняться: з біологічної точки зору мотивацію можна охарактеризувати як емоційно насичене бажання людини або тварини задовольнити основні потреби, а формування мотивів як вибіркоче збудження мозкових сегментів, що викликає цілеспрямовану пошукову поведінку [10]. З психологічної точки зору мотивацію можна охарактеризувати як процес мотивованої дії і стійкому мотиву у присутності домінуючого, що формується в процесі виховання та виражає ціннісні орієнтації і спрямованість особистості, а також визначає її діяльність. [51].

Іноземні вчені Rhonda Clements та Amy Meltzer-Rady (2012) зазначають, що чотири характеристики визначають позитивну внутрішню мотивацію: виклик, цікавість, контроль і творчість []. О. Тимошенко підкреслює, що для того, щоб бути висококласним компетентним фахівцем, дуже важлива мотивація до навчання, що включає отримання необхідних професійних знань, оволодіння спеціальними вміннями і навичками [].

Мотивація – це сукупність мотивів, яка спонукає людину до певної поведінки та дій. Мотив – це бажання досягти певних результатів. Для багатьох майбутніх учителів такими мотивами можуть бути пізнавальний чи науковий інтерес, самовдосконалення у професійній діяльності, відчуття відповідальності та обов'язку, запобігання невдоволення зі сторони вчителів або батьків тощо [25]. Потреба розглядається як рушійне джерело діяльності людини [50]. Г. Гончар у своїх дослідженнях підтримує точку зору Е. Можаєва, стверджуючи, що всі людські дії є наслідком задоволення її потреб. Потреби відіграють вирішальну роль у продуктивній професійній діяльності людини, але водночас формуються під час цієї діяльності. [].

Для вчителя фізичної культури та хореографії мотивація може включати пізнавальний інтерес, здатність діагностувати та коригувати свою діяльність, а також оцінювати педагогічний досвід впровадження

варіативних модулів для самовдосконалення та саморозкриття. Мотиваційна готовність є важливою якістю, оскільки лише мотивація, яка відповідає професійним цілям, забезпечує ефективну роботу та саморозкриття педагога. Пізнавальні інтереси вчителя зосереджуються на науковому осмисленні різних аспектів особистісно орієнтованого навчання, розумінні власного досвіду та ефективності навчання, а також використанні нових знань у практиці. Позитивна мотивація до впровадження варіативних модулів свідчить про задоволення таких особистісно-професійних потреб, як створення нового, здатність до творчості, вдосконалення навичок викладання та подолання професійних викликів.

Як зазначається в «Енциклопедії освіти» креативність — це творчий дух, потенціал особистості, її здатності до творчості, які проявляються не лише в унікальних продуктах діяльності, але й у мисленні, почуттях і взаємодії з іншими. [36]. Творча особистість зазвичай характеризується інтересом і підвищеною чутливістю до всього складного і невідомого, готовністю до нових викликів, здатністю помічати проблему в тому, що інші вважають дріб'язковим і зрозумілим, незалежністю поглядів і оцінок, незалежністю від стереотипів, відкритістю до різних ідей (навіть взаємовиключних), а також схильністю до здивування і захоплення [46]. Ознаками креативності є здатність створювати нове, оригінальний метод організації навчально-виховного процесу, навички інноваційного підходу до професійних викликів, Спілкуватися з учнями, колегами та батьками, демонструючи їх усвідомлений підхід до реалізації варіативних модулів у освітньо-виховному процесі [33]. Отже, аналіз наукових джерел дозволив з'ясувати зміст основних понять дослідження і надати характеристику підготовці майбутніх вчителів фізичної культури до впровадження варіативних модулів у професійній діяльності як спеціально організований навчально-виховний процес у педагогічних університетах. Цей процес спрямований на отримання кваліфікації, завдяки якій вони зможуть ефективно виконувати свої професійні завдання з гармонізації особистості учнів за допомогою засобів фізичного виховання у ЗЗСО.

До категорій музично-рухової діяльності належать аеробіка, степ-аеробіка, аквааеробіка і черлідінг. Вони включають виконання загальнорозвивальних вправ, бігу, стрибків, базових аеробних рухів та танцювальних елементів під музичний супровід. Досвід танцювально-рухової діяльності включає набір знань, навичок і вмінь у застосуванні різних До категорій музично-рухової діяльності.

Підготовленість майбутніх педагогів фізичного виховання до впровадження варіативних модулів у музично-руховій діяльності розглядається як інтегроване особистісне новоутворення, яке виникає в результаті спеціалізованої професійної підготовки. Вона проявляється у ставленні до використання засобів аеробіки, степ-аеробіки та черлідінгу, заснованих на власному танцювально-руховому досвіді у професійній діяльності.

Ми теоретично обґрунтували систему готовності майбутніх учителів фізичного виховання до введення варіативних модулів у професійну діяльність та визначили її мотиваційні, когнітивні та результативні компоненти.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1 Методи дослідження

У цьому дослідженні застосовуються різноманітні методи:

теоретичний здійснення аналізу та узагальнення наукових праць – з метою розвивати нові концепції та теорії, а також перевіряти існуючі знання, які застосовуються при підготовці вчителів фізичної культури та вивчення ступеня розробленості досліджуваного питання;

Теоретично-термінологічний та порівняльний аналіз – для визначення суті та змісту основних концепцій досліджень та нормативно–правової бази для підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до впровадження варіативних модулів у ході їхньої професійної діяльності.; варіативні модулі та педагогічні умови, критерії, показники та рівні її сформованості,

тестування;

метод експертних оцінок;

педагогічне спостереження за суб'єктами навчального процесу – з метою оцінювання ступеня підготовленості майбутніх учителів фізичного виховання до впровадження модулів у професійній діяльності.;

педагогічний експеримент – констатуючий і формуючий – для перевірки успішності впровадження запропонованої моделі;

статистичний (обробка результатів та їх порівняння за допомогою кількісного та якісного аналізу отриманих даних).

2.2 Організація дослідження

Експериментальне підтвердження ефективності моделі навчання майбутніх учителів фізичного виховання для впровадження варіативних модулів у професійну сферу, розробленої у рамках кваліфікаційного дослідження здійснено шляхом проведення педагогічного експерименту [33],

яка включала констатуючий та формувальний етапи [51, с. 193].

Констатуючий етап педагогічного експерименту передбачає виконання таких завдань:

Дослідження використання вчителями фізичної культури у школах варіативних модулів з музично-рухової діяльності.

Розробка та обґрунтування моделі підготовки майбутніх учителів фізичного виховання для впровадження варіативних модулів у їхню професійну діяльність.

Визначення діагностичних методів для оцінки ефективності запропонованої моделі підготовки майбутніх учителів фізичного виховання до впровадження варіативних модулів у професійну діяльність.

Встановлення критеріїв та показників готовності майбутніх учителів фізичного виховання до реалізації варіативних модулів з музично-рухової діяльності і надання їм характеристик.

Оцінка вихідного рівня готовності майбутніх учителів фізичного виховання для реалізації варіативних модулів з музично-рухової діяльності.

Загалом в рамках експериментальних досліджень на різних етапах було залучено 180 осіб. З них в опитуванні прийняли участь 118 учнів загальноосвітніх навчальних закладів та 15 вчителів фізичної культури з м. Чернівці та Чернівецької області; В дослідженні, яке мало на меті пошук оптимального фізичного навантаження під час реалізації варіативних модулів з музично-рухової діяльності, взяли участь 32 студенти з м. Чернівці області. У констатуючому та формувальному етапах дослідження взяли участь 34 студенти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Формувальна стадія педагогічного експерименту була спрямована на вирішення наступних завдань:

- експериментальна оцінка розробленої моделі навчання майбутніх учителів фізичного виховання та хореографії для впровадження варіативних модулів у професійну сферу;
- порівняльний оцінка результатів дослідження через порівняння рівнів

сформованої готовності майбутніх викладачів фізичного виховання до реалізації варіативних модулів у музично-руховій діяльності на початковому та завершальному етапі педагогічного експерименту.

Під час формувального етапу педагогічного експерименту, було обрано експериментальну базу дослідження. Нею стала факультет фізичної культури та здоров'я людини Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

РОЗДІЛ 3

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ВАРІАТИВНИХ МОДУЛІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1 Діагностичний інструментарій експериментально-дослідної роботи

Експериментально-дослідницька робота була проведена з метою експериментально перевірити науково обґрунтовану схему підготовки майбутніх вчителів фізичної культури для інтеграції варіативних модулів у їхню професійну діяльність.

Згідно зі сформульованою метою були визначені завдання експериментально-дослідної роботи:

- Інтеграція моделі в навчальний процес: впровадження розробленої та науково обґрунтованої системи підготовки майбутніх вчителів фізичної культури для адаптації навчального процесу факультету фізичної культури та здоров'я людини Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Визначення критеріїв та показників: розробка критеріїв та показників готовності майбутніх вчителів фізичного виховання до впровадження варіативних модулів з музично-рухової діяльності в їхню професійну діяльність..

Оцінка рівнів готовності: визначення ступенів сформованості готовності майбутніх педагогів фізичного виховання до впровадження альтернативних модулів у професійну діяльність на початковому та фінальному етапах освітнього експерименту. Аналіз результатів дослідження - узагальнити результати експериментального дослідження.

Для перевірки експериментальної моделі, що включає підготовку майбутніх педагогів фізичного виховання до застосування альтернативних

модулів у професійній практиці, були створені експериментальна група (ЕГ) (у кількості - 33) та контрольна група (КГ) (у кількості - 34). Рівномірність вибірки підтримувалася за такими критеріями: вік (рік навчання/курс) та спеціальність студентів бакалаврату за програмою 014 "Середня освіта (Фізична культура)".

Освітній процес студентів (КГ) проводився за стандартною методикою, за відсутністю будь-яких змін у структурі, формах, методах та засобах навчання. Водночас студенти експериментальної групи навчалися за новою, науково обґрунтованою моделлю, яка була розроблена для підготовки майбутніх фахівців, педагогів до впровадження варіативних модулів у їхню професійну діяльність.

В рамках цього дослідження ми провели анкетування серед педагогів фізичного виховання щодо застосування ними альтернативних модулів у музично-руховій діяльності.

Опитування вчителів проводилось на міських та обласних методичних об'єднаннях та семінарах вчителів фізичної культури. Анкета містила 15 питань з варіантами відповідей. Вчителям фізкультури було запропоновано знайти ті варіанти відповідей, які були для них пріоритетними в роботі.

Аналіз рівня готовності майбутніх педагогів фізичного виховання до впровадження альтернативних модулів у їх професійну практику здійснювався за допомогою наступних методів:

- метод самооцінки (мотиваційний компонент);
- метод тестування (когнітивний компонент);
- метод експертної оцінки (результативний компонент);
- метод педагогічного спостереження.

Метод самооцінки в психології та педагогіці – являє собою спосіб, за допомогою якого індивід оцінює свої можливості, якості та становище серед інших. Він є одним із основних регуляторів людської поведінки загалом. Самооцінка входить до складу самосвідомості, що включає усвідомлення себе, оцінку своїх здібностей, моральних якостей та вчинків. Вона

відображає стосунки людини з оточенням, рівень її критичності, вимогливості до себе та ставлення до успіхів і невдач. [13].

Для визначення рівня розвитку та готовності до мотиваційного компоненту студентам було запропоновано заповнити тестову форму, де вони повинні були оцінити свої здібності для виконання альтернативних модулів з музично-рухової діяльності за п'ятибальною шкалою.

Метод тестування - це процес порівняння вимірюваної характеристики з іншою, аналогічною характеристикою, прийнятою за одиницю вимірювання. У педагогіці тест є засобом вимірювання. Тест - це набір завдань, створених за певними правилами для оцінювання конкретного кількісного показника, а тестування - це процес вимірювання кількісних показників за допомогою тесту.

Програма тестування передбачала комплексне використання тестів для оцінки когнітивної складової готовності студентів до впровадження альтернативних модулів з музично-рухової діяльності у професійну практику. Для визначення рівня готовності за когнітивним компонентом студенти повинні були обрати правильну відповідь із чотирьох запропонованих варіантів на тестові запитання. За кожну правильну відповідь студент отримував 1 бал. Коефіцієнт засвоєння знань визначався як співвідношення кількості правильних відповідей студента до загальної кількості тестових запитань.

Для узагальнення даних, отриманих під час дослідження, використовували метод табуляції та розрахунок частоти. Педагогічне спостереження визначається як цілеспрямоване і систематичне сприйняття реальності з подальшою систематизацією фактів та формулюванням висновків. У педагогіці наукове спостереження означає цілеспрямоване та організоване сприйняття об'єктів, явищ і процесів виховання, навчання та розвитку особистості в процесі її загальноосвітньої, трудової та професійної підготовки.

У підрозділі 1.3 визначено структурні компоненти готовності

майбутніх учителів фізичної культури до впровадження альтернативних модулів у професійну діяльність: мотиваційний, когнітивний та діяльнісний компоненти.

Мотиваційний компонент відображає усвідомлене ставлення викладача фізичної культури до впровадження альтернативних модулів у професійну діяльність. Цей компонент є фундаментальним, навколо якого формуються ключові професійні якості вчителя, що визначають його участь у освітніх процесах та ефективність навчання і виховання студентів.

Когнітивний компонент характеризується обсягом професійних знань з теорії та методики викладання дисциплін, спрямованих на формування музично-рухових якостей, розвиток діяльності студентів та їх хореографічне виховання.

Діяльнісний компонент виявляється у реалізації педагогічних здібностей, танцювально-рухового досвіду та вміння презентувати виконавську культуру.

Для кожного компонента визначено відповідні критерії та показники сформованості готовності до впровадження альтернативних модулів з музично-рухової діяльності у професійну діяльність. Мотиваційний компонент оцінювався за критерієм активного прояву професійно-мотиваційної потреби, що включає такі показники, як: інтерес до педагогічної професії, орієнтація на впровадження альтернативних модулів та прагнення до творчості та самореалізації

Додаток А (таблиця 3.1)

Когнітивний компонент готовності: Цей компонент діагностовано за критеріями ефективності пізнавальної діяльності, що включає наступні показники:

- Наявність базових професійно-педагогічних знань (знання з циклів загальноосвітніх, професійних і спеціалізованих предметів, практичне навчання).
- Комплексність, глибина та усвідомленість методичних знань щодо

варіативних модулів з музично-рухової діяльності (методика проведення занять, знання як традиційних, так і інноваційних методів навчання).

- Компетентність у визначенні оптимального дозування фізичного навантаження при впровадженні варіативних модулів.

Діагностика дієвої складової готовності: Цей аспект оцінювався за критеріями організаційно-методичного досвіду та танцювально-рухової практики, які включають наступні показники:

- Здатність ефективно організовувати навчальне середовище та керувати танцювально-руховою діяльністю.
- Підготовка місця, обладнання та інвентаря для уроків фізичної культури.
- Безперервне використання вправ з музично-рухової діяльності.
- Створення позитивного настрою на уроках фізичної культури через баланс музично-рухових вправ.
- Уміння застосовувати інноваційні методики проведення уроків:
- Вибір способів та прийомів організації учнів на уроках.
- Застосування інноваційних методик проведення уроків фізичної культури.
- Використання загальнопедагогічних та інноваційних методик у варіативних модулях.
- Складання та демонстрація танцювальних поєднань з елементами народного, бального та сучасного танцю.
- Використання методу дозування фізичного навантаження за допомогою словесних команд і жестів для початку та завершення вправ з музичним супроводом.
- Рациональне використання музичного супроводу на уроках фізичної культури.

Оцінка ефективності моделі підготовки

Мотиваційний компонент:

- Низький рівень: Брак ентузіазму до впровадження альтернативних модулів з музично-рухової діяльності. Студент не проявляє інтересу до професії педагога та не має спрямованості на

реалізацію власного професійного потенціалу.

- Середній рівень: Позитивна мотивація до впровадження варіативних модулів з музично-рухової діяльності. Студент проявляє помірний інтерес до педагогічної професії, вміє використовувати базовий досвід музично-рухової діяльності у практичній роботі, і розуміє необхідність у розкритті свого потенціалу як педагога.

- Високий рівень: Висока мотивація до впровадження варіативних модулів з музично-рухової діяльності. Студент має сильний інтерес до педагогічної професії, успішно використовує навички у практичній діяльності з музично-рухової діяльності та хореографії, і свідомо втілює своє професійне та творче мислення.

Когнітивний компонент:

- Низький рівень: Недостатні знання у циклі загальноосвітніх та професійних дисциплін. Студент не володіє спеціальними теоретичними знаннями щодо використання музично-рухового досвіду у практичній діяльності.

- Середній рівень: Базові знання з циклу загальноосвітніх та професійних дисциплін. Студент має спеціалізовані знання щодо застосування музично-рухової діяльності у професійну практику.

- Високий рівень: Високий рівень наукових знань у сфері загально-професійної підготовки. Студент має комплексні спеціалізовані знання щодо різноманітного застосування музично-рухової діяльності у професійну практику.

Дієвий компонент:

- Низький рівень: Практично відсутній організаційно-методичний та танцювально-руховий досвід. Студент не може використовувати в практичній діяльності свої методичні здібності та виконавські навички.

- Середній рівень: Має досвід організації музично-рухової діяльності, але хореографічні вміння та навички обмежені. Студент знає як створювати навчальне середовище, застосовує новаторські методики проведення занять з

фізичного виховання, що включають музично-рухову активність, проте недостатньо обізнаний у методах організації танцювальних занять і часто робить помилки при виборі музичного супроводу

- Високий рівень: Здатність ефективно використовувати організаційно-методичний та танцювально-руховий досвід у викладацькій діяльності. Студент активно впроваджує як традиційні, так і інноваційні методики навчання, демонструє вміння презентувати власну хореографічну виконавську культуру і вміло підбирає музичний супровід.

3.2 Аналіз констатувального етапу педагогічного експерименту

На основі дослідницької діяльності, проведеної під час педагогічної практики майбутніх учителів фізичної культури, було встановлено, що більшість учнів молодших, середніх та старших класів позитивно сприймають використання музичного супроводу на уроках фізичної культури. Вони бажають опанувати не лише основні розумові вміння та навички, а й різні види музично-рухової діяльності у рамках варіативних модулів.

Дослідження показало, що більшість учнів позитивно сприймають уроки фізичної культури, де використовуються варіативні модулі з музично-рухової діяльності. Це стало основою для вивчення, як вчителі фізичної культури застосовують ці модулі у своїй навчально-професійній діяльності [46; 47].

Опитування показало:

- 67,2% викладачів вважають, що варто включити музично-рухову діяльність та хореографію до навчальної програми з фізичної культури як окремі варіативні модулі.

- 85,2% опитаних вчителів відзначають раціональність використання музично-рухової діяльності у позаурочних формах фізичного виховання школярів.

- Лише 36% вчителів відповіли ствердно на питання "Чи впроваджуєте

ви варіативні модулі з музично-рухової діяльності у навчальний процес учнів 1–11 класів?". Вони вказали, що більшість студентів позитивно і зацікавлено сприймають застосування музично-рухової діяльності під час занять з фізичного виховання.

Педагоги відзначили, що варіативні модулі з музично-рухової діяльності обирають учні різних вікових груп:

- 73% учнів молодших класів.
- 59% учнів середніх та старших класів.

Учні бажають вивчати альтернативні модулі через позитивний настрій на уроках фізичної культури, сучасність та різноманітність методів музично-рухової активності. Це підтверджується науковими дослідженнями, що вивчають ставлення школярів до уроків фізичної культури з факультативними модулями.

Виявилося, що 38% учителів фізичної культури області та 26,5% учителів міста не використовують у навчальному процесі факультативні модулі з музично-рухової діяльності через наступні причини:

- Відсутність матеріально-технічного забезпечення – 38,5%.
- Відсутність можливості використовувати музичний супровід – 19,6%.
- Відсутність знань та вмінь у педагогічного колективу – 40,4%.
- Незацікавленість учнів – 4,9%.

Аналізуючи результати опитування, було виявлено, що як міські вчителі (31,2%), так і обласні (15,5%) намагаються використовувати музично-рухову діяльність та хореографію у підготовчій та заключній частинах уроку (5–8 хвилин в середньому). Також:

- 17,2% – вправ, спрямовані на розвиток силових можливостей.
- 18% – вправ для розвитку координаційних здібностей (танцювальна аеробіка, ритм-аеробіка).
- 20,4% – на розвиток гнучкості (стретчинг, йога, пілатес) протягом I-II семестрів.

Лише 9% педагогів використовують хореографічні вправи аеробного

характеру для розвитку загальної витривалості.

З'ясовано, що лише 10,6% опитаних учителів проводять позаурочну роботу з аеробіки:

- 2,8% у формі факультативу.
- 2,4% в організації спортивних змагань та свят.
- 1,6% як засіб фізичного виховання під час занять спортивними секціями.
- 3,2% як вид діяльності в оздоровчій групі.

На думку педагогів м. Чернівці, вплив на зацікавленість учнів у заняттях фізичною культурою з використанням варіативних модулів мають такі чинники:

- Високий рівень підготовки та активності викладачів – 49,5%.
- Сформованість позитивного ставлення до занять фізичною культурою в сім'ї – 21,3%.
- Сучасна матеріально-технічна база – 37,7%.
- Вплив сучасних фізкультурно-пропагандистських програм і телевізійних проектів – 24,5%.

Вчителі фізичної культури зазначають використання таких інформаційних ресурсів для проведення уроків з використанням варіативних модулів:

- Спеціалізовані видання – 39,3%.
- Відеоматеріали – 28,6%.
- Курси підвищення кваліфікації – 43%.
- Фітнес-форуми, конвенції та семінари – 9%.

На питання "Чи слід приділяти більше уваги використанню музично-рухової діяльності під час професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури?" майже всі опитані вчителі (86,8%) відповіли позитивно і відзначили потребу в методичній допомозі, у тому числі у формі друкованих посібників та рекомендацій.

Результати опитування свідчать, що впровадження вчителями

фізичного виховання альтернативних модулів з музично-рухової діяльності вимагає пошуку нових форм, методів і засобів організації навчального процесу для якісної підготовки майбутніх педагогів фізичного виховання. Відсутність спеціалізованих видань і недостатня увага до їх засвоєння у закладах вищої освіти є основними причинами невідповідності до впровадження варіативних модулів.

Одним із завдань педагогічного експерименту на констатуючому етапі було визначення початкового рівня підготовленості майбутніх педагогів фізичного виховання до застосування варіативних модулів з музично-рухової діяльності у професійній практиці. Для оцінки рівня підготовленості майбутніх викладачів було проведено самооцінювання, де студенти оцінювали свою мотивацію за шкалою від 0 до 5 балів. Результати експериментального дослідження представлені в таблиці 3.2 (**Додаток Б**).

Згідно з мотиваційним компонентом готовності майбутніх педагогів фізичної культури до впровадження альтернативних модулів з музично-рухової діяльності та хореографії було отримано такі результати:

- Високі оцінки: Бажання взаємодіяти зі студентами (середній бал – 3,4), спрямованість на реалізацію професійного потенціалу (середній бал – 3,1), бажання збагатити свій досвід у впровадженні варіативних модулів з музично-рухової діяльності (середній бал – 3,1).
- Середні оцінки: Потреба долати професійні труднощі (середній бал – 2,6), інтенсивність у формуванні наукового світогляду (середній бал – 2,6) та креативні прагнення (середній бал – 2,3).
- Низькі оцінки: Потреба в рефлексії (самооцінка, самокритика) (середній бал – 2,2), наявність позитивної мотивації (середній бал – 2,1), потреба застосовувати нові знання у практичній діяльності (середній бал – 2,0), бажання оволодіти педагогічною майстерністю (середній бал – 1,9).

Для оцінки готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження альтернативних модулів з музично-рухової діяльності та хореографії за когнітивним компонентом студенти відповідали на тестові

запитання з чотирма варіантами відповідей. Результати констатуючого етапу педагогічного експерименту відображають коефіцієнт засвоєння знань (табл. 3.3) **(Додаток В)**

На констатуючому етапі педагогічного експерименту було виявлено наступне щодо когнітивного компонента: тридцять три студента відповіли на запитання тесту, отримавши індекс засвоєння знань у межах 0,5-0,6, що відповідає задовільному рівню. Чотирнадцять студентів отримали коефіцієнт 0,7-0,8, що відповідає добрій оцінці. Двадцять сім студентів отримали коефіцієнт менше 0,5 що відповідає незадовільній оцінці. Жоден зі студентів не отримав відмінну оцінку за когнітивну складову. Аналіз тестування визначив кількість студентів з певними коефіцієнтами засвоєння знань, що дозволило отримати абсолютну частоту. Водночас відносні та відсоткові частоти виявилися більш інформативними (табл. 3.4). **(Додаток Г).**

Розрахунок показав наступні результати:

- 36% студентів отримали незадовільну оцінку.
- 44% студентів отримали задовільну оцінку.
- 18% студентів отримали добру оцінку.

Для оцінки готовності майбутніх учителів фізичної культури до варіативних модулів з музично-рухової активності у професійній діяльності використовували метод експертної оцінки. Результати контрольного заняття з фізичної культури студентом-практикантом, оцінені експертами, були зафіксовані у зведеному протоколі. Дані констатуючого етапу експерименту за діяльнісним компонентом наведені у таблиці 3.5. **(Додаток Д)**

За результатами проведення контрольного уроку з фізичного виховання за альтернативним модулем з музично-рухової діяльності тридцять сім осіб отримали 55-64 бали за проведення отримало задовільну оцінку, п'ятнадцять студентів набрали 65-79 балів, що відповідає добрій оцінці. Незадовільну оцінку (менше 54 балів) за проведення контрольного уроку фізичного виховання за альтернативним модулем з музично-рухової діяльності та хореографії отримали 22 студенти. Жоден студент не отримав

відмінну оцінку за дієвий компонент.

Аналіз звітів експертної оцінки контрольного уроку з фізичного виховання за альтернативним модулем з використанням музично-рухової активності дозволив встановити середній бал за окремими критеріями практичного компонента:

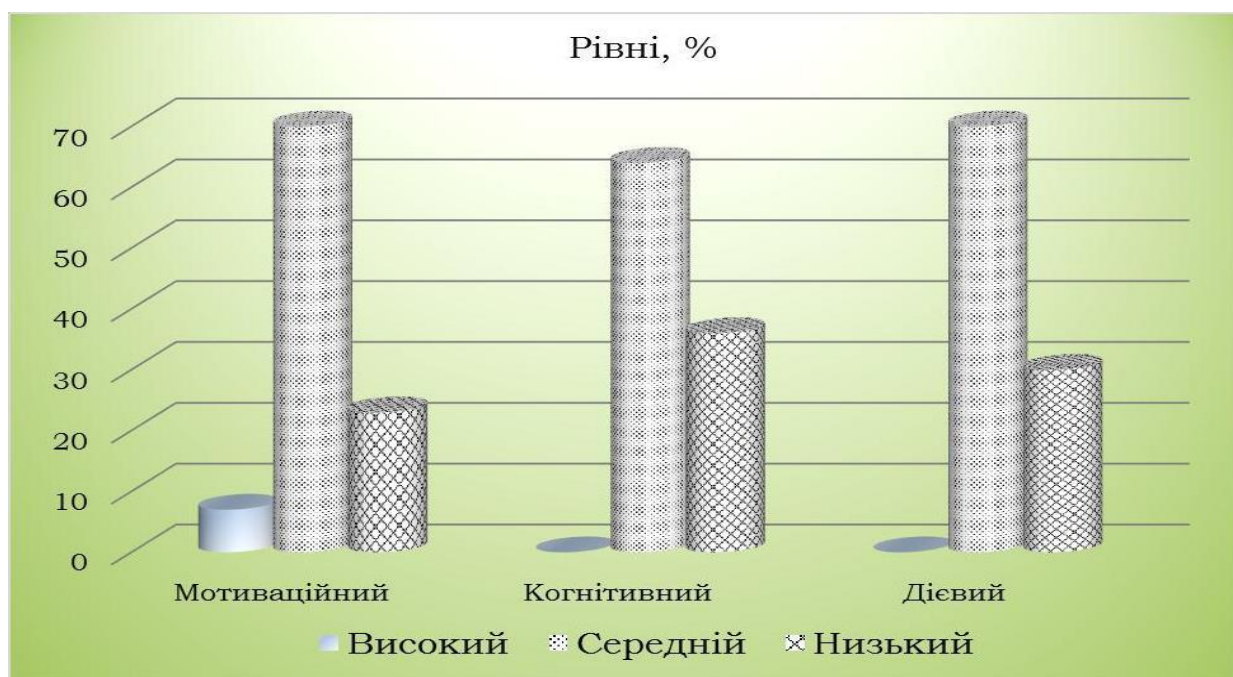
- Організаційно-змістовий критерій:
 - Уміння визначати зміст уроку фізичної культури за варіативними модулями (середній бал – 4,0).
 - Підготовка місця, обладнання та інвентарю для проведення уроку (середній бал – 4,0).
 - Підбір музичного супроводу відповідно до вікових особливостей учнів та фізичної підготовленості (середній бал – 2,7).
- Методичний критерій:
 - Сприяння розвитку фізичних якостей, формування правильної постави та навичок дихання засобами хореографії (середній бал – 4,1).
 - Застосування загальнопедагогічних та інноваційних методів на уроках фізичної культури (середній бал – 3,0).
 - Раціональне використання музичного супроводу на уроках (середній бал – 2,7).
- Танцювально-руховий критерій:
 - Розвиток фізичних якостей (середній бал – 4,0).
 - Уміння подавати власну хореографічну виконавську культуру, виконувати рухові дії та демонструвати танцювальні комбінації відповідно до «музичного квадрату» (середній бал – 2,9).
 - Створення позитивного настрою на уроках фізичного виховання через збалансованість музично-рухових і хореографічних вправ та діяльності вчителя (середній бал – 1,9).

Таким чином, результати підготовленості майбутніх викладачів фізичного виховання до впровадження альтернативних модулів з музично-

рухової активності у професійну діяльність за практичним компонентом представлені у таблиці 3.6. **Додаток Е**

Проаналізуємо результати для кожного компонента готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження варіативних модулів з музично-рухової діяльності у професійній діяльності. Кількісні результати представлені у таблиці 3.7 (**Додаток Ж**) і на рисунку 3.1.

Дослідження показало, що за мотиваційним компонентом лише 7% досліджуваної групи майбутніх учителів фізичної культури мають високий рівень підготовленості до впровадження альтернативних модулів з музично-рухової діяльності у професійній діяльності, з показниками КГОТ 1 - 0,85. У 70% студентів виявлено середній рівень мотивації до цієї діяльності виявлено. У 23% студентів на констатуючому етапі експерименту виявлено низький рівень готовності за мотиваційним компонентом (КГОТ 0,35 і

нижче).

Рис. 3.1. Діаграма рівнів сформованості компонентів готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження варіативних модулів у професійній діяльності за результатами констатувального експерименту.

Дослідження показало, що 62% студентів мають середній рівень готовності за когнітивним компонентом, що відповідає коефіцієнту готовності 0,84 – 0,35. Низький рівень готовності, з показниками нижче 0,35, виявлено у 36% студентів. Жоден з учасників не досяг високого рівня готовності за когнітивним компонентом (коефіцієнт готовності 1-0,85).

Результати тестування за дієвим компонентом показали, що жоден студент не отримав високого рівня підготовленості до впровадження альтернативних модулів з музично-рухової діяльності (коефіцієнт готовності 1-0,85). Середній рівень готовності продемонстрували 70% студентів, а 30% мали низький рівень готовності (коефіцієнт готовності 0,35 і нижче).

Таким чином, результати констатуючого етапу педагогічного експерименту свідчать про наступне:

Високий рівень готовності до впровадження варіативних модулів за мотиваційним компонентом виявлено лише у 7% студентів. Середній рівень мотивації мають 70% студентів, тоді як низький рівень готовності виявлено у 23% студентів.

Жоден студент не досяг високого рівня готовності за когнітивним компонентом. Середній рівень готовності мають 70% студентів, тоді як низький рівень готовності – 30%.

3.3 Аналіз результатів формувального етапу педагогічного експерименту та його характеристика

Ціллю експерименту було випробування моделі підготовки викладачів фізичної культури до інтеграції альтернативних модулів. Додаткові заняття студії «Денс-аеробіка» дозволили студентам експериментальної групи використовувати сучасний інвентар та обладнання, здобуваючи знання, уміння та навички танцювально-рухової діяльності. Заняття проводили як викладачі факультету, що дало змогу студентам спостерігати різні методики викладання. На формувальному етапі оцінено вплив моделі підготовки на

інтеграцію альтернативних модулів. Середній бал за мотиваційним компонентом готовності було визначено для контрольної та експериментальної груп. (табл. 3.8). **(Додаток 3)**

За мотиваційним компонентом, бажання спілкуватися з учнями студенти контрольної групи оцінили в 3,4 бала, тоді як середня оцінка студентів експериментальної групи склала 4,5 бала. Реалізація власного професійного потенціалу отримала середню оцінку 3,3 у контрольній групі та 4,0 у експериментальній. Бажання збагатити досвід реалізації варіативних модулів з музично-рухової діяльності та хореографії було оцінено середньо на 3,0 у контрольній групі та на 4,3 у експериментальній.

У формувальному експерименті за результатами самооцінки виявлено, що студенти контрольної групи, які брали участь не високо оцінили потребу в подоланні професійних труднощів їхня середня оцінка 2,5 бала, тоді як студенти експериментальної групи оцінили цю потребу на 3,8 бала. Мотивація діяльності щодо формування власного наукового світогляду в обох групах була практично однаковою: 2,6 бала у контрольній групі та 2,8 бала у експериментальній. Прагнення до творчості оцінювалося у 2,6 бала студентами контрольної групи та у 4,0 бала студентами експериментальної групи.

Потреба в рефлексії (самооцінка, самокритика) оцінилися на 2,5 бала у контрольній групі та на 3,5 бала у експериментальній. Позитивна мотивація в навчальному процесі була оцінена середнім балом 3,0 у студентів контрольної групи та 4,5 у експериментальній групі. Студенти контрольної групи оцінили потребу у застосуванні нових знань у практичній діяльності на 2,5 бала, тоді як студенти експериментальної групи оцінили цей показник значно вище – на 4,5 бала. Бажання оволодіти педагогічною майстерністю оцінено на 2,2 бала у контрольній групі та на 3,5 бала у експериментальній групі.

Результати формувального етапу педагогічного експерименту встановлено, що студенти обох груп мають практично однаковий індекс

засвоєння знань за когнітивним компонентом (табл. 3.9).**(Додаток І)**

21 студент контрольної групи та 18 студентів експериментальної групи за результатами тестування отримали оцінку «задовільно» з результатом коефіцієнту засвоєння знань 0,5-0,6. 6 студентів контрольної групи та 9 студентів експериментальної групи отримали коефіцієнт 0,7-0,8, що відповідає оцінці «добре». 6 студентів контрольної групи та 4 студентів експериментальної групи отримали коефіцієнт засвоєння знань менше 0,5 що відповідає оцінці «незадовільно». Відмінну оцінку за когнітивним компонентом отримали лише один студент контрольної групи та двоє студентів експериментальної групи.

Аналіз тестування показав кількість студентів, які отримали певний коефіцієнт засвоєння знань, що дозволило обчислити абсолютну частоту. Втім, найінформативнішими є відносні та процентні частоти, представлені у таблиці 3.10..**(Додаток К)**. Відносні та процентні частоти показали, що 18% студентів контрольної групи та 13% студентів експериментальної групи отримали незадовільну оцінку. Задовільну оцінку за когнітивний компонент отримали 61% студентів контрольної групи та 54% студентів експериментальної групи. Добру оцінку за когнітивний компонент отримали лише 27% студентів експериментальної групи та 18% студентів контрольної групи.

Метод експертного оцінювання визначив рівень підготовленості майбутніх викладачів фізичної культури до інтеграції альтернативних модулів з музично-рухової активності та хореографії у професійній діяльності за практичним компонентом. Результати експертної оцінки педагогічного аналізу контрольного уроку з фізичного виховання, проведеного студентом-практикантом за варіативним модулем з використанням музично-рухової активності, були зафіксовані у зведеному звіті експертної оцінки. Висновки експерименту щодо формування практичного компонента наведені в таблиці 3.11. **(Додаток Л)**

На формувальному етапі педагогічного експерименту було

встановлено, що 15 студентів (КГ) і 10 студентів (ЕГ) отримали оцінку "задовільно" за проведення контрольного заняття з фізичного виховання за варіативним модулем з використанням музично-рухової діяльності, набравши 55-64 бали. Оцінку "добре" (65-79 балів) отримали дев'ять студентів експериментальної групи та сім студентів контрольної групи. Незадовільну оцінку (менше 54 балів) отримали шестеро студентів експериментальної групи та восьмеро студентів контрольної групи. Відмінну оцінку за дієвий компонент отримали восьмеро студентів експериментальної групи та четверо студентів контрольної групи.

Відповідно до протоколів педагогічного аналізу, оцінювали середні оцінки за критеріями результативної складової у студентів обох груп. За організаційно-змістовим критерієм, експерти високо оцінили здатність визначати зміст уроку фізичного виховання за варіативними модулями, застосовуючи музично-рухову активність, відповідно до визначених цілей і завдань (середня оцінка студентів контрольної групи – 4,0, експериментальної групи – 4,5), а також підготовку місця, обладнання та інвентарю для уроку (середня оцінка контрольної групи – 4,3, експериментальної групи – 4,5). Уміння підбирати музичний супровід відповідно до вікових особливостей учнів, фізичної підготовленості та завдань оцінено в 3,4 бала для контрольної групи та 4,0 бала для експериментальної групи.

За методичним критерієм, такі вміння, як сприяння розвитку фізичних якостей, формування правильної постави та навичок дихання засобами хореографії, оцінювалися майже однаково у обох групах (середній бал контрольної групи – 3,4, експериментальної групи – 3,6). Використання загальнопедагогічних та інноваційних методів на заняттях з фізичного виховання у варіативних модулях з використанням музично-рухової діяльності середню оцінку отримали обидві групи 3,3 бала. Раціональність використання музичного супроводу на уроках фізичної культури оцінено у 3,5 бала для контрольної групи та 4,0 бала для експериментальної групи.

Уміння дозувати фізичне навантаження оцінено у 3,1 бала для контрольної групи та 4,1 бала для експериментальної групи.

Складання танцювальних композицій з елементами народного, бального та сучасного танців отримало вищу оцінку в експериментальній групі (4,4 бала), ніж у контрольній групі (3,0 бала). Студенти експериментальної групи отримали найвищий середній бал за здатність використовувати національні танцювальні традиції, рухливі народні ігри з елементами хореографії, фрагменти народних танців та комплекси загальнорозвивальних вправ на основі музичного фольклору. (4,3 бала у експериментальній групі, 3,2 бала у контрольній групі). Майстерність у розвитку фізичних якостей, корекції постави та формуванні дихальних навичок за допомогою хореографії майже однаково оцінена серед студентів обох груп (середній бал контрольної групи – 3,4, експериментальної групи – 3,6).

За танцювально-руховим критерієм експерти оцінили рівень розвитку фізичних якостей студентів експериментальної групи у 4,5 бала, а контрольної групи – 4,1 бала. Уміння презентувати власну хореографічну культуру, виконувати рухи та демонструвати танцювальні комбінації експерти оцінили у 4,2 бала для експериментальної групи та 3,0 бала для контрольної групи. Середній бал за здатність створювати позитивний настрій на уроках фізичної культури завдяки збалансованості хореографічних вправ та активності вчителя значно відрізняється між групами: середній бал для контрольної групи – 2,5 бала, а для експериментальної групи – 4,0 бала.

Результати сформованості готовності студентів обох груп до впровадження альтернативних модулів з музично-рухової діяльності у професійну діяльність за практичним компонентом наведені у таблиці 3.12.

(Додаток М)

Таблиця 3.13 **(Додаток Н)** містить інформацію про рівні підготовленості студентів КГ та ЕГ до впровадження альтернативних модулів з музично-рухової діяльності за різними компонентами. Проведемо

аналіз кількісних результатів, отриманих за всіма компонентами готовності майбутніх викладачів фізичного виховання до впровадження варіативних модулів у процесі професійної діяльності (табл. 3.14). **(Додаток О)**

Як показано на рис. 3.2, 51% студентів експериментальної групи та 20% студентів контрольної групи досягли високого рівня готовності за мотиваційним компонентом (показники від 1 до 0,85). Середній рівень мотивації виявили 66% студентів контрольної групи та 43% студентів експериментальної групи. Низький рівень готовності за мотиваційним компонентом (показники 0,35 та нижче) виявлено у 6% студентів експериментальної групи та 14% студентів контрольної групи.

Найвищий відсоток коефіцієнта готовності за когнітивним компонентом (від 0,84 до 0,35) становив 81% у студентів експериментальної групи та 79% у студентів контрольної групи, що відповідає середньому рівню готовності. Показники нижче 0,35 зафіксовано у 18% студентів контрольної групи та 13% студентів експериментальної групи, що відповідає низькому рівню. Високий рівень готовності за когнітивним компонентом (від 1 до 0,85) досягли лише 3% студентів контрольної групи та 6% студентів експериментальної групи. (рис. 3.3).

Рис. 3.2. Діаграма рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності (мотиваційний компонент).

Рис. 3.3. Діаграма рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності (когнітивний компонент).

Показники експертного оцінювання результативної складової вказують, що свідчить про значно вищий рівень підготовленості студентів до інтеграції альтернативних модулів у професійну діяльність, з значеннями коефіцієнта готовності до освітніх технологій від 1 до 0,85, був зафіксований у студентів експериментальної групи (24%) у порівнянні з контрольною групою (12%). середній рівень готовності, з коефіцієнтом готовності до освітніх технологій від 0,84 до 0,35, показали 66% студентів контрольної групи та 58% студентів експериментальної групи. показники готовності нижче 0,35 були визначені у 24% студентів контрольної групи та у 18% студентів експериментальної групи (рис. 3.4).

Рис. 3.4. Діаграма рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності (дієвий компонент).

Порівняльний аналіз змін рівнів готовності студентів контрольної та експериментальної груп до інтеграції варіативних модулів у професійну діяльність охоплював мотиваційний, когнітивний та практичний компоненти. Динаміка змін у рівні готовності студентів до впровадження альтернативних модулів у професійну діяльність за мотиваційним компонентом відображена на рисунку 3.5. Таким чином, результати експерименту продемонстрували, що формувальний етап сприяв зниженню кількості студентів з низьким та середнім рівнем мотиваційного компонента і значному збільшенню кількості студентів з високим рівнем готовності до впровадження варіативних модулів у професійну діяльність серед майбутніх викладачів фізичної культури в експериментальній групі.

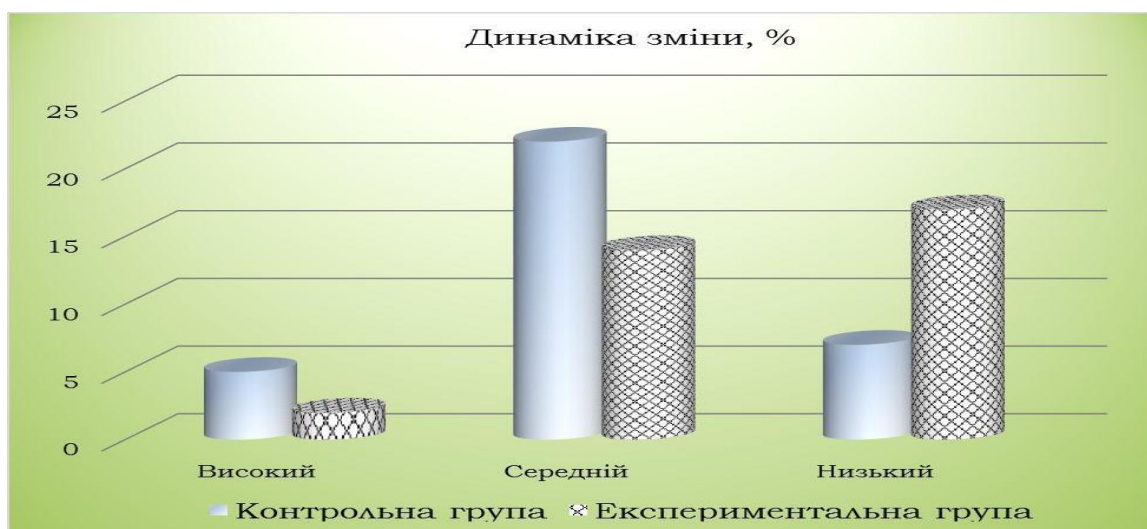

Рис. 3.5. Динаміка зміни сформованості готовності студентів до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності в контрольній і експериментальній групах за мотиваційним компонентом.

Різні методи дослідження для визначення рівня готовності студентів контрольної та експериментальної груп до впровадження варіативних модулів у професійну діяльність застосовувалися на кожному етапі експерименту. На відміну від початкового етапу, на формуальному етапі, крім методу самооцінки, тестування та експертної оцінки, застосовували також метод спостереження. Методи математичної статистики використовували рідше, а основну увагу приділяли якісним характеристикам формування готовності до цього виду діяльності.

Підготовленість студентів до інтеграції варіативних модулів з музично-рухової активності у професійну діяльність перевіряли на основі аналізу змін рівнів за окремими компонентами. В результаті початкового етапу педагогічного дослідження були сформовані експериментальна та контрольна групи. Проаналізуємо результати на початковій стадії експерименту та на його завершенні.

Таблиця 3.16 відображає динаміку рівнів готовності студентів контрольної та експериментальної груп до інтеграції варіативних модулів з музично-рухової активності у професійну діяльність за мотиваційним

компонентом. (Додаток П)

Дослідивши дані отримані в ході педагогічного експерименту, що на початку 2 (5%) студента контрольної групи (КГ) та 2 (6%) студента експериментальної групи (ЕГ) мали високий рівень підготовленості до застосування варіативних модулів з видів музично-рухової діяльності під час своєї професійної діяльності за мотиваційним компонентом. Середній рівень підготовленості був у 22 (64%) студентів контрольної групи (КГ) та 20 (62%) студентів експериментальної групи (ЕГ), тоді як 11 (31%) студентів контрольної групи (КГ) та 11 (32%) студентів експериментальної групи (ЕГ) отримали низький рівень підготовленості.

До кінця формувального етапу педагогічного експерименту 7 (20%) студентів контрольної групи (КГ) та 17 (51%) студентів експериментальної групи (ЕГ) досягли високого рівня підготовленості до реалізації варіативних модулів з видів музично-рухової активності за мотиваційним компонентом. Середній рівень підготовленості був у 23 (66%) студентів контрольної групи (КГ) та 14 (43%) студентів експериментальної групи (ЕГ), тоді як 5 (14%) студентів контрольної групи (КГ) та 2 (6%) студентів експериментальної групи (ЕГ) мали низький рівень готовності. (рис. 3.6).

Рис. 3.6. Діаграма рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності (мотиваційний компонент, %).

Аналіз результатів дослідження виявив рівні підготовленості до впровадження варіативних модулів з музично-рухової активності та хореографії серед студентів контрольної та експериментальної груп. У контрольній групі кількість студентів з високим рівнем підготовленості збільшилася на 15%, в експериментальній групі — на 45%. Середній рівень підготовленості підвищився на 2% у контрольній групі, але зменшився на 21% в експериментальній групі. Низький рівень підготовленості скоротився на 17% у контрольній групі та на 26% в експериментальній групі. Позитивна динаміка готовності в експериментальній групі пов'язана з хореографічним досвідом, інноваційними методами реалізації варіативних модулів та міжпредметними зв'язками.

На початку експерименту жоден студент не мав високого рівня готовності за когнітивним компонентом. Середній рівень готовності мали 22 студенти контрольної групи та 20 студентів експериментальної групи; низький рівень — 12 студентів контрольної групи та 13 студентів експериментальної групи (таблиця 3.17). **(Додаток Р).** До завершення експерименту один студент контрольної групи та два студенти експериментальної групи досягли високого рівня готовності. Середній рівень готовності мали 27 студентів контрольної групи та 27 студентів експериментальної групи; низький рівень — 6 студентів контрольної групи та 4 студентів експериментальної групи. (рис. 3.7).

Аналіз трансформацій рівнів готовності студентів контрольної та експериментальної груп до впровадження варіативних модулів з музично-рухової активності у професійну діяльність за когнітивним компонентом показав наступні результати: кількість студентів із високим рівнем готовності зросла на 3% у контрольній групі та на 6% в експериментальній групі; кількість студентів із середнім рівнем готовності збільшилася на 15% у контрольній групі та на 20% в експериментальній групі; кількість студентів із низьким рівнем готовності зменшилася на 18% у контрольній групі та на 27% в експериментальній групі

Форми навчальної діяльності, що сприяли покращенню засвоєння знань у студентів експериментальної групи: конференції, інтегровані лекції, лекції-презентації, відкриті практичні заняття, майстер-класи, семінари за участю педагогів та учнів шкіл, демонстраційні виступи. Засоби, що підвищили ефективність професійної підготовки: реферати, мультимедійні

презентації та доповіді.

Рис. 3.7. Діаграма рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової (когнітивний компонент, %).

Аналіз змін у рівнях підготовленості студентів контрольної та експериментальної груп до реалізації варіативних модулів з музично-рухової активності за практичним компонентом був проведений і представлений у таблиці 3.18. (Додаток С)

На початковому етапі педагогічного експерименту жоден студент не досяг високого рівня готовності до впровадження варіативних модулів за діяльнісним компонентом. Середній рівень готовності спостерігався у 67% студентів контрольної групи та 68% студентів експериментальної групи; низький рівень готовності був у 33% контрольної групи та 32% експериментальної групи.

До завершення формувального етапу 12% студентів контрольної групи та 24% студентів експериментальної групи досягли високого рівня готовності. Середній рівень готовності спостерігався у 66% контрольної групи та 58% експериментальної групи; низький рівень готовності виявлено у 24% контрольної групи та 18% експериментальної групи.

Аналіз змін показав такі тенденції: кількість студентів з високим рівнем підготовленості збільшилася на 12% у контрольній групі та на 24% в експериментальній групі; кількість студентів із середнім рівнем підготовленості зменшилася на 1% у контрольній групі та на 10% в експериментальній групі; кількість студентів із низьким рівнем підготовленості зменшилася на 9% у контрольній групі та на 14% у експериментальній групі.

Рис. 3.8. Діаграма рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності (дієвий компонент, %).

У обох групах спостерігається позитивна динаміка рівнів та показників готовності студентів до реалізації варіативних модулів з музично-рухової

активності, причому більш виражена динаміка відзначена у студентів експериментальної групи. Ці зміни, як ми вважаємо, пояснюються більш ефективною організацією навчального процесу для майбутніх викладачів фізичного виховання, яка передбачала введення таких дисциплін, як «Хореографія», таких як «Гімнастика з методикою викладання», «Методика викладання фітнесу з основами хореографії», «Фітнес», «Ритміка».. а також коригування змісту методичних комплексів робочих програм дисциплін ПТНЗ, додання нових розділів і тем, організація самостійної роботи студентів і педагогічної практики відповідно до вимог актуальної програми фізичного виховання для закладів загальної середньої освіти.

Був здійснений порівняльний аналіз динаміки змін рівнів підготовленості студентів контрольної та експериментальної груп до реалізації варіативних модулів музично-рухової активності за мотиваційним, теоретичним та результативним компонентами (таблиця 3.19). **(Додаток Т)**

Дослідження результатів експерименту щодо готовності майбутніх педагогів до реалізації альтернативних модулів з музично-рухової діяльності показало:

- За мотиваційним компонентом кількість студентів з високим рівнем підготовленості зросла на 15% у контрольній і експериментальній групах. Середній рівень підготовленості збільшився на 2% у контрольній групі та зменшився на 21% в експериментальній групі. Низький рівень готовності знизився на 17% у контрольній групі та на 26% в експериментальній.
- За когнітивним компонентом кількість студентів з високим рівнем готовності зросла на 3% у контрольній і на 6% в експериментальній групах. Середній рівень підготовленості збільшився на 15% у контрольній групі та на 20% в експериментальній, тоді як низький рівень знизився на 18% у контрольній та на 27% в експериментальній групах.
- За діяльнісною складовою кількість студентів з високим рівнем готовності зросла на 12% у контрольній групі та на 24% в експериментальній. Середній рівень підготовленості знизився на 1% у

контрольній групі та на 10% в експериментальній, тоді як низький рівень знизився на 9% у контрольній групі та на 14% в експериментальній.

Ефективність формування готовності до реалізації варіативних модулів підтверджується впровадженням дисциплін другої спеціальності «Хореографія», таких як «Гімнастика з методикою викладання», «Методика викладання фітнесу з основами хореографії», «Фітнес», «Ритміка». Таким чином, результати експерименту підтвердили ефективність моделі підготовки майбутніх учителів до впровадження варіативних модулів у професійній діяльності.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши проблеми професійної підготовки майбутніх викладачів фізичного виховання, було виявлено, що система фізичного виховання студентів має бути перероблена, щоб вона орієнтувалася на варіативність. Підготовка викладачів фізичної культури та хореографії до впровадження різних модулів у професійну діяльність розглядається як спеціально організований навчальний процес, спрямований на здобуття кваліфікації для ефективного виконання завдань гармонізації особистості студентів засобами фізичної культури та хореографії. Аеробіка, черлідінг, степ-аеробіка та аквааеробіка є прикладами фізичних і музичних заходів. Танцювально-руховий досвід передбачає використання різних видів музично-фізичних активностей і хореографії.

Як наслідок спеціальної професійної підготовки, майбутні вчителі мають здатність використовувати різноманітні модулі музично-рухової активності. Це проявляється в тому, як вчителі використовують різні види аеробіки, такі як степ-аеробіка, аквааеробіка, чирлідінг і хореографічне мистецтво, спираючись на свої власні танцювальні рухи. Структура підготовки включає три компоненти: мотиваційний, когнітивний і діяльнісний. Модель підготовки складається з чотирьох пов'язаних частин: цільового, теоретико-методичного, організаційно-змістового та діагностично-результативного. Вони забезпечують відповідну освітню базу.

Завдання та цілі підготовки майбутніх викладачів до впровадження варіативних модулів описані в цьому розділі. Теоретико-методологічний блок включає такі підходи та принципи, як системний, особистісно орієнтований, функціональний, естетичний і культурологічний. Зміст, форми та методи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах розглядаються в організаційно-змістовому розділі. Діагностично-результативний розділ містить елементи, стандарти та рівні підготовки майбутніх викладачів до впровадження варіативних модулів.

Було визначено, що студенти повинні бути мотивовані, щоб використовувати нові ідеї та мати доступ до технологій, які дозволяють планувати безпечні рухові активності. Розроблено курс «Теорія та методика викладання аеробіки» та «Основи хореографії», переглянуто програму підготовки та змінено навчально-методичні комплекси з нормативних дисциплін. Експериментальна перевірка підтвердила, що модель підготовки працює добре: більше студентів були готові до варіативних модулів.

Експериментальна перевірка підтвердила, що добре обґрунтована та розроблена модель підготовки майбутніх викладачів фізичного виховання та хореографії ефективна, коли вони включають варіативні модулі в професійну діяльність. Порівняно з контрольними групами, експериментальна група мала більшу готовність до виконання варіативних модулів музично-рухової діяльності та хореографії. Це підтверджується наявністю організаційно-методичного досвіду, а також професійної мотивації.

Вивчення динаміки підготовленості майбутніх викладачів фізичного виховання та хореографії до впровадження варіативних модулів показало позитивні зміни в мотивації, когнітивній поведінці та діяльності експериментальної групи. Відзначено, що майбутні викладачі з високими та середніми рівнями свідомо ставляться до варіативних модулів з музично-рухової діяльності та хореографії. Вони також отримали більше знань про базовий цикл професійно-практичної підготовки та навички танцювальних рухів. Результати експерименту підтвердили, що програма, зміст, науково-методичні інструменти та умови навчання були ефективними.

Встановлено, що розроблена модель підготовки майбутніх викладачів фізичного виховання та хореографії сприяє ефективному формуванню готовності до виконання варіативних модулів з музично-рухової діяльності та хореографії, особливо за умови запровадження другої спеціальності «Хореографія» на освітньому рівні «бакалавр». Проведене дослідження не охоплює всі аспекти теми, тому подальші наукові дослідження мають бути спрямовані на підтримку теоретико-методичних засад професійної

підготовки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абдулов, Р. М. (2004). *Організація позааудиторної виховної роботи зі студентами вищих навчальних закладів недержавної форми власності* (автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07). Кривий Ріг.
2. Адаменко, Е. (2008). *Математичні дослідження у психології та педагогіці: навчальний посібник*. Луганськ: Альмаматер.
3. Ажиппо, О. Ю. (2013). Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах (автореф. дис. д-ра пед. наук: 13.00.04). Харків.
4. Ареф'єва, Л. П. (2010). *Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до позакласної виховної роботи у старшій школі* (автореф. дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04). Київ.
5. Атамась, О. А. (2015). *Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу* (автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04). Київ.
6. Афонін, В., Сениця, А. (2004). Теорія і практика професійної підготовки студентів інститутів фізичної культури (ІФК) як педагогічна проблема. *Молода спортивна наука України, Т.4*, 7–10.
7. Бабаєва, О. Біологічні засади мотивації: фізіологічні механізми біологічних (базових) потреб (продовження). Режим доступу: <http://personal.in.ua/article.php?id=618>.
8. Бабанський, Ю., Поташник, М. (1984). *Оптимізація педагогічного процесу*. Київ: Освіта.
9. Бакіко, І. В., Цьось, А. В. (2012). Варіативний модуль «Чирлідінг». *Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх закладів. 5 – 9 класи*. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>.
10. Бакіко, І. В., Цьось, А. В., Семененко, В. П. (2011). Варіативний

модуль «Аквааеробіка». *Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх закладів. 5 – 11 класи.* Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>.

11. Бала, Т. М., Масляк, І. П. (2012). Варіативний модуль «Чирлідінг». *Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх закладів. 5 – 9 класи.* Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>.

12. Дубинська, О. Я. (2013). *Курс лекцій з теорії фізичної культури, фізичного виховання різних груп населення: навч. метод. посіб. складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів напрямку 8.010201 «Фізичне виховання», спеціальності 8.01020101 «Фізичне виховання».* Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка.

13. Дудорова, Л. Ю. (2009). *Педагогічні умови формування потреби в здоровому способі життя майбутніх учителів в процесі фізичного виховання* (автореф. дис ... канд. пед. наук: 13.00.04). Вінниця.

14. *Енциклопедія освіти* [уклад. і гол. ред. В. Г. Кремень] (2008). Київ: Юрінком Інтер.

15. Єжова, О. О. (2011). *Формування ціннісного ставлення до здоров'я в учнів професійно-технічних закладів [монографія].* Суми: Вид-во «МакДен».

16. Єрмолова, В. М. (2012). *Навчаємо граючись: метод. посіб. для вчителів фізичн. культури загальноосвіт. навч. закладів.* Київ: ЛітераЛТД.

17. Жигаadlo, Г. Б. (2007). *Розвиток методичної підготовки вчителів фізичного виховання у вищих педагогічних навчальних закладах України (1964- 1998 рр.)* (автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.01). Київ.

18. Жуковський, Є. І. (2014). *Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності школярів* (автореф. дис канд. пед. наук: 13.00.04). Житомир.

19. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page>.

20. Закон України «Про освіту» (2017). Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>.
21. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (1993). Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page2>.
22. Захаріна, Є. А. (2013). *Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до позакласної та позашкільної оздоровчо-виховної роботи* (дис канд. пед. наук: 13.00.04). Запоріжжя.
23. Зубалій, М. (2013). Розвиток змісту навчального матеріалу з фізичної культури. *Нова педагогічна думка*, 4 (76), 115–118.
24. Зязюн, І. А. (2008). *Філософія педагогічної дії [монографія]*. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького.
25. Іваній, І. В. (2014). *Фізична культура особистості фахівця фізичного виховання та спорту: навч.- метод. посібник*. Суми: Університетська книга.
26. Іваній, І. В. (2015). *Комунікативна компетентність фахівця фізичного виховання та спорту: методичні рекомендації*. Суми: В-во СДПУ імені А. С. Макаренка.
27. Іванова, Л. І. (2013). *Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до роботи з учнями з відхиленням у стані здоров'я: теорія та методика [монографія]*. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова.
28. Іванова, Л. І. (2013). *Структура готовності майбутніх учителів фізичної культури до роботи з учнями з відхиленням у стані здоров'я*. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpbdpu/2012_4/Ivano.pdf.
29. Калиниченко, І. О. (2013). *Медико-педагогічний контроль за фізичним вихованням дітей у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посіб.* Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка.
30. Калініченко, О. М. (2005). Урок фізичної культури з елементами аеробіки. *Теорія та методика фізичного виховання*, 2, 20–24.
31. Кондрацька, Г. Д. (2005). *Підготовка майбутніх учителів*

фізичної культури до викладання основ безпеки життєдіяльності в загальноосвітній школі (дис канд. пед. наук: 13.00.04). Тернопіль.

32. Конакова, О. Ю. (2016). *Оздоровчі інноваційні фітнес-технології у фізичному вихованні різних груп населення*. Дніпро: Вид-во «Інновація».

33. Коновальська, Л. О. (2011). *Формування методичної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі вивчення професійно орієнтованих дисциплін* (дис. канд. пед. наук: 13.00.04). Київ.

34. Корносенко, О. К. (2010). *Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури до використання ігрових методик у професійній діяльності* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Київ.

35. Костікова, І. І. *Сучасні методологічні підходи вчителя засобами інформаційно-комунікаційних технологій*. Режим доступу: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2008-08/08kiiiict.pdf>.

36. Косяк, В. А. (2008). *Універсум ритму: Навчальний посібник*. Суми: ВТД «Університетська книга».

37. Косяк, В. А. (2016). *Эстетические интерпритации телесности и спорта [монография]*. Сумы: «ФОП Цьома С. П.».

38. Котова, О. В. (2011) *Підготовка майбутніх учителів фізичного виховання до профільного навчання у старшій школі: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04*). Луганськ.

39. *Концепція Нова українська школа* (2017). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.

40. Кравченко, Н. Сучасна навчальна програма як складова забезпечення оптимальної рухової активності школярів середнього шкільного віку. *Молода спортивна наука України, Вип. 16, т. 2*, 108–111.

41. Кравченко, Ю. В., Сущенко, Л. П. (2017). Сучасний погляд на формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова, 3 К (84)*, 227–229.

42. Кравчук, Т. М. (2004). *Педагогічна підготовка майбутніх*

учителів фізичного виховання у вищих педагогічних навчальних закладах України (20 80 рр. XX ст.) (автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.01). Харків.

43. Кремень, В. Г. (2009). *Філософія людино центрizmu освітнього простору*. Київ: Педагогічна думка

44. Кремень, В. Г. (2005). *Освіта і наука в Україні - інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати*. Київ: Грамота.

45. Кузьмінський, А. І. (2005). *Педагогіка вищої школи*. Київ: Знання.

46. Курикулум підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти галузі знань 01 Педагогічна освіта: зб. робочих навчальних програм: авторський колектив (2017). [загальна ред. Т.М. Сорочан; наукова ред., упорядкування В.В. Сидоренко, М.І. Скрипник.]. Київ: ЦППО.

47. Сисоєва, С. О. (1996). *Підготовка вчителя до формування творчої особистості учня [монографія]*. Київ: Поліграфкнига.

48. Klein Gabriele, Noeth Sandra (2011). *Emerging Bodies: The Performance of Worldmaking in Dance and Choreography*. Transcript-Verlag, 256 p.

49. McCarthy-Brown Nyama (2017). *Dance Pedagogy for a Diverse World Culturally Relevant Teaching in Theory, Research and Practice*. McFarland & Company, Inc., Publishers, 244 p.

50. Multiple Intelligences. Howard Gardner, multiple intelligences and education Retrieved from: <http://infed.org/mobi/howard-gardner-multiple-intelligences-and-education/>

51. Sambell Kay, Brown Sally, Graham Linda (2017). *Professionalism in Practice. Key Directions in Higher Education Learning, Teaching and Assessment*. Palgrave Macmillan, 279 p.

Додаток А (таблиця 3.1)

Таблиця 3.1 – Компоненти, критерії та показники сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності та хореографії

Компоненти	Критерії	Показники
Мотиваційний	Прояв професійно-мотиваційної потреби.	Проявлення інтересу до педагогічної професії, орієнтація на впровадження варіативних модулів у різних видах музично-рухової діяльності та хореографії в професійній діяльності, а також прагнення до творчості.
Когнітивний	Результативність пізнавальної діяльності.	Наявність базових професійно-педагогічних і спеціалізованих знань; рівень повноти, глибини та усвідомленості методичних знань про варіативні модулі у сфері музично-рухової діяльності та хореографії; обізнаність щодо оптимального дозування фізичного навантаження під час впровадження варіативних модулів у музично-руховій діяльності та хореографії.
Дієвий	Організаційно-методичний, танцювально-руховий.	Навички організації освітнього середовища та танцювально-рухової активності; здатність використовувати інноваційні підходи до проведення уроків фізичної культури в контексті музично-рухової діяльності та хореографії; вміння підбирати відповідний музичний супровід.

Таблиця 3.2 – Результати сформованості готовності студентів до впровадження варіативних модулів музично-рухової діяльності та хореографії (мотиваційний компонент).

№ з/п	Показники	Середня оцінка (n=74)
1	Наявність позитивної мотивації.	2,1
2	Потреба використання нових знань у власній практичній діяльності.	2,0
3	Бажання оволодіти педагогічною майстерністю.	1,9
4	Потреба в подоланні професійних проблем.	2,6
5	Бажання спілкуватися з учнями.	3,4
6	Прагнення до творчості.	2,3
7	Потреба в рефлексії (самооцінка, самокритика).	2,2
8	Діяльність у формуванні власного наукового світогляду	2,6
9	Орієнтація на реалізацію власного професійного потенціалу	3,1
10	Прагнення до збагачення досвіду для виконання варіативних модулів з елементами музично-рухового діяльності та хореографії	3,1
Середня оцінка досліджуваних у групі		2,5

Додаток В (таблиця 3.3)

Таблиця 3.3 – Результати сформованості готовності студентів до впровадження варіативних модулів музично-рухової діяльності та хореографії (когнітивний компонент за показником рівня засвоєння знань).

Коефіцієнт засвоєних знань	Оцінка	Кількість студентів (всього 74)
> 0,5	незадовільна	27
Від 0,5 до 0,6	задовільна	33
Від 0,7 до 0,8	добре	14
Від 0,9 до 1	відмінно	—

Додаток Г (таблиця 3.4)

Таблиця 3.4 – Результати сформованості готовності студентів до впровадження варіативних модулів музично-рухової діяльності та хореографії (когнітивний компонент за частотними показниками).

Оцінка	Число студентів	Відносна частота	Процентна частота
незадовільно	27	0,36	36%
задовільно	33	0,44	44%
добре	14	0,18	18%
відмінно	—	—	—
всього	74	1	100%

Додаток Д (таблиця 3.5)

Таблиця 3.5 – Результати сформованості готовності студентів до впровадження варіативних модулів музично-рухової діяльності та хореографії (дієвий компонент).

Кількість балів	Оцінка	Кількість студентів (Всього 74)
> 54	незадовільно	22
Від 55 до 64	задовільно	37
Від 65 до 79	добре	15
Від 80 до 85	відмінно	—

Додаток Е (таблиця 3.6)

Таблиця 3.6 – Результати сформованості готовності студентів до реалізації варіативних модулів з використанням музично-рухової діяльності та хореографії (дієвий компонент, %)

Кількість отриманих балів	Оцінка	Кількість студентів (Всього 74) у відсотковому значенні
< 54	незадовільно	30
Від 55 до 64	задовільно	50
Від 65 до 79	добре	20
Від 80 до 85	відмінно	—

Додаток Ж (таблиця 3.7)

Таблиця 3.7 – Рівні сформованості компонентів готовності МУФК до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності та хореографії у процесі професійної діяльності після констатувального експерименту (%)

Тип компонента готовності	Коефіцієнт готовності (всього 74)		
	Високий (від 1 до 0,85)	Середній (від 0,84 до 0,35)	Низький ($\leq 0,35$)
Мотиваційний	7%	70%	23%
Когнітивний	—	64%	36%
Дієвий	—	70%	30%

Додаток 3 (таблиця 3.8)

Таблиця 3.8 – Результати сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів з музично-рухової діяльності та хореографії (мотиваційний компонент)

№	Показники	Середня оцінка		Різниця між КГ і ЕГ
		КГ	ЕГ	
1	Наявність позитивної мотивації.	3,0	4,5	+1,5
2	Потреба використання нових знань у власній практичній діяльності.	2,5	4,5	+2,0
3	Бажання оволодіти педагогічною майстерністю.	2,2	3,5	+1,3
4	Потреба в подоланні професійних проблем.	2,5	3,8	+1,3
5	Бажання спілкуватися з учнями.	3,4	4,5	+1,1
6	Прагнення до творчості.	2,6	4,0	+1,4
7	Потреба в рефлексії (самооцінка, самокритика).	2,5	3,5	+1,0
8	Діяльність у формуванні власного наукового світогляду	2,6	2,8	+0,2
9	Орієнтація на реалізацію власного професійного потенціалу	3,3	4,0	+0,7
10	Прагнення до збагачення досвіду для виконання варіативних модулів з елементами музично-рухової діяльності та хореографії	3,0	4,3	+1,3

Додаток І (таблиця 3.9)

Таблиця 3.9 – Результати сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів з музично-рухової діяльності та хореографії (когнітивний компонент)

Коефіцієнт засвоєння знань	Оцінка	Кількість студентів	
		КГ (кількість-34)	ЕГ (кількість-33)
< 0,5	незадовільно	6	4
Від 0,5 до 0,6	задовільно	21	18
Від 0,7 до 0,8	добре	6	9
Від 0,9 до 1	відмінно	1	2

Додаток К (таблиця 3.10)

Таблиця 3.10 – Результати сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів з музично-рухової діяльності та хореографії (когнітивний компонент за частотами)

Оцінка	Абсолютна частота (число студентів, які отримали дану оцінку)		Відносна частота		Процентна частота	
	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ
незадовільно	6	4	0,18	0,12	18%	13%
задовільно	21	18	0,61	0,54	61%	54%
добре	6	9	0,18	0,27	18%	27%
відмінно	1	2	0,03	0,06	3%	6
всього	34	33	1	1	100%	100%

Таблиця 3.11 – Результати сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів з музично-рухової діяльності та хореографії (дієвий компонент)

Сума набраних балів	Оцінка	КГ (n=34)	ЕГ (n=33)
менше 54	незадовільно	8	6
55 – 64	задовільно	15	10
65 – 79	добре	7	9
80 – 85	відмінно	4	8

Додаток М (таблиця 3.12)

Таблиця 3.12 – Результати сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів музично-рухової діяльності та хореографії (дієвий компонент, %)

Сума набраних балів	Оцінка	КГ (кількість - 34)	ЕГ (кількість - 33)
< 54	незадовільно	24%	18%
Від 55 до 64	задовільно	44%	30%
Від 65 до 79	добре	21%	27%
Від 80 до 85	відмінно	12%	24%

Таблиця 3.13 – Рівні сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності та хореографії

Коефіцієнти готовності	Компоненти готовності					
	Мотиваційний		Теоретичний		Дієвий	
	КГ (n=34)	ЕГ (n=33)	КГ (n=34)	ЕГ (n=33)	КГ (n=34)	ЕГ (n=33)
Високий	7	17	1	2	4	8
Середній	22	14	27	27	22	19
Низький	5	2	6	4	6	8

Таблиця 3.14 – Рівні сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності та хореографії (%)

Компоненти готовності	Коефіцієнт готовності (%)					
	Високий (1 – 0,85)		Середній (0,84 – 0,35)		Низький (0,35 і нижче)	
	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ
Мотиваційний	20	51	66	43	14	6
Когнітивний	3	6	79	81	18	13
Дієвий	12	24	66	58	24	18

Таблиця 3.16 – Динаміка рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності та хореографії (мотиваційний компонент)

Компонент	Рівні	Контрольна група (n=34)			Експериментальна група (n=33)		
		Початок експерименту	Кінець експерименту	Різниця, %	Початок експерименту	Кінець експерименту	Різниця, %
		%	%		%	%	
Мотиваційний	Високий	5	20	+15	6	51	+45
	Середній	64	66	+2	62	43	-21
	Низький	31	14	-17	32	6	-26

Таблиця 3.17 – Динаміка рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності та хореографії (когнітивний компонент)

Компонент	Рівні	Контрольна група (n=34)			Експериментальна група (n=33)		
		Початок експерименту	Кінець експерименту	Різниця, %	Початок експерименту	Кінець експерименту	Різниця, %
		%	%		%	%	
Когнітивний	Високий	–	3	+3	–	6	+6
	Середній	64	79	+15	60	81	+20
	Низький	36	18	–18	40	13	–27

Таблиця 3.18 – Динаміка рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності та хореографії (дієвий компонент)

Компонент	Рівні	Контрольна група (n=34)			Експериментальна група (n=33)		
		Початок експерименту	Кінець експерименту	Різниця, %	Початок експерименту	Кінець експерименту	Різниця, %
		%	%		%	%	
Дієвий	Високий	–	12	+12	–	24	+24
	Середній	67	66	–1	68	58	–10
	Низький	33	24	–9	32	18	–14

Таблиця 3.19 – Динаміка рівнів сформованості готовності студентів КГ та ЕГ до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності за мотиваційним, когнітивним та дієвим компонентами

Рівні	Контрольна група (n=34)			Експериментальна група (n=33)		
	Початок експерименту	Кінець експерименту	Різниця, %	Початок експерименту	Кінець експерименту	Різниця, %
	%	%		%	%	
Мотиваційний						
Високий	5	20	+15	6	51	+45
Середній	64	66	+2	62	43	−21
Низький	31	14	−17	32	6	−26
Когнітивний						
Високий	–	3	+3	–	6	+6
Середній	64	79	+15	60	81	+20
Низький	36	18	−18	40	13	−27
Дієвий						
Високий	–	12	+12	–	24	+24
Середній	67	66	−1	68	58	−10
Низький	33	24	−9	32	18	−14